

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

CSÜTÖRTÖK, 1931. APRILIS 23.

TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 91. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Az új prefektusok kinevezése

és a kormányzói tisztek betöltése ügyében a mai minisztertanács dönt, a kinevezéseket pedig a hivatalos lap csütörtöki száma közli

Megkezdődött az erélyes rendcsinálás

Mig Jorga a pártvezérekkel folytat tárgyalásokat, hogy támogatásukat a kormány részére biztosítsa, mig Argetoianu megkezdte a rendteremtés nehéz munkáját. Első intézkedései mindenesetre alkalmasak arra, hogy a szándéka komolyságába vetett hitet megerősítsék. Kívánatos lenne, hogy amilyen erélyesnek mutatkozik a határozatok közlésében, következetesen ugyanilyen erélyt tanúsítson a véghezvitelben is. Ha úgy lesz, amint mondja, akkor nem fognak az akták elintézetlenül porosodni a minisztériumokban és — ami fontos — nem marad fenn az az ázsiai rendszer, hogy a tisztviselők és nyugdíjasok hetekig, sőt hónapokig kénytelenek várni sovány járandóságukra. Várjuk, hogy az ígéretek ne üres szövegek maradjanak, hanem tettekké váljanak.

A kormány összes miniszterei tegnap átvették a minisztériumaik vezetését. Jorgának az a célja, hogy a pártvezérek részéről kormánya számára azok támogatását biztosítsa és ebben az irányban még folytatja tanácskozásait. Az érdeklődés központjában természetesen Brandsch Rudolfnak és Bitay Árpádnak alminiszterekké való kinevezése áll.

Tegnap már csak Brandsch Rudolf neve szerepelt és Bitay Árpádé háttérbe szorult.

Erre vonatkozólag munkatársunk kérdést intézett Jorga miniszterelnökhöz, aki a következőket mondotta:

— Ebben az ügyben most folynak a tárgyalások, azonban végleges választ még nem adhatok.

A miniszterelnök tegnap Brandsch Rudolfal és Rössler Gusztávval, az erdélyi evangélikus iskolák főgondnokával tárgyalt, délután felkereste Roth Hans Ottó drt, akinek hivatalos hozzájárulását kérte Brandsch Rudolf megbízatásához. Lehetséges, hogy Brandsch kinevezését már a hivatalos lap mai száma közli.

Camarasescu közölte, hogy a belügyi tárcát nem vállalja s így Jorga vesz át ennek a minisztériumnak vezetését. Hasonló a helyzet a közoktatásügyi minisztériumban, ahol Popescu Nae lelkész lett államtitkár és intézi az összes ügyeket.

Ghica Demeter római követ tegnap újabb táviratban értesítette Jorgát, hogy vasárnap hazaérkezik Romából és vállalja a külföldi tárcát.

Jorga miniszterelnök tegnap már hozzáfogott a rendcsináláshoz. Marinescut, a belügyminisztérium eddigi adminisztratív államtitkárát felmentette

és helyébe Goma Pál belügyi vezérfelügyelőt nevezte ki. Goma igen erélyes ember, aki gyakran járt Temesvárot is. A közigazgatás ügymenetének ellenőrzésére közigazgatási ellenőröket neveztek ki. Erdélyben és a bánágban ezt a tisztséget Metes Péter kolozsvári egyetemi tanár tölti be, aki már a napokban Temesvárra érkezik. A lemondott postai vezérigazgató utóda Otetelesanu, az országos meteorológiai intézet vezetője lett.

A belügyminisztériumban Munteanu-Ramnic alminiszter már megtette a szükséges intézkedéseket a prefektusok kinevezésére.

A hivatalos lap csütörtök reg-

gel megjelenő száma már közli az új prefektusok kinevezését.

A kormányzóságok sorsa még mindig bizonytalan. Munteanu-Ramnic alminiszter a kormány nevében az összes tartományi kormányzók lemondását elfogadta. Az új kormányzók kinevezésére is a mai minisztertanácson kerül sor. A bánági kormányzóság betöltésével kapcsolatban szó van arról,

amennyiben a nemzeti parasztpárt hozzájárul, Bocu Szevér marad a kormányzó. A temesvári kormányzóság élére Popescu Mihály temesvári tanárt, Jorga legrégebb bánági hívét, Faur Liviuszt és nem utolsón sorban Dragalina Kornél ezredest kombinálják.

Foglalkozik végül a minisztertanács a községi és megyei tanácsok sorsával is. Bizonyos, hogy egyelőre nem oszlatják fel a városi és megyei tanácsokat, mert a kormány nem akarja választási izgalmaknak kitenni a lakosságot.

Nem porosodhatnak az akták

Argetoianu pénzügyminiszter tegnap megjelent hivatalában és első ténykedései a következők voltak:

Megtiltotta a tisztviselőknek, hogy a felekkel, ügyvédekkel, kijárókkal ügyek elintézése tárgyában tanácskozhassanak, magánfeleket fogadjanak. Azik ezt a rendelkezést megszegik, azokat megbüntetik és rövid uton kiteszik állásaikból. A felekkel, ügyvédekkel csakis az osztályfőnökök és államtitkárok tárgyalhatnak. Minden a minisztériumhoz érkező aktát negyvennyolc óra alatt el kell intézni, a nyugdíjasok és állami tisztviselők fizetésének kitalálása késedelmet nem szenvedhet. A legszigorúbban megtiltotta új tisztviselők kinevezését. Ezzel szemben kilátásba helyezte, hogy három évre visszamenőleg felülvizsgálhatja az összes állami tisztviselői kinevezéseket és mindazokat, akik szolgálatuk ellátásában alkalmatlanoknak nyilvánultak, elbocsátja állásukból!

Megszólt Hamangiu igazság-

ügyminiszter is és kijelentette, hogy távortartja az igazságügyminisztériumtól a politikát. Az igazságszolgáltatásban eddig gyakran a legnagyobb igazságtalanságok fordultak elő. Az igazságszolgáltatás nem lesz üres szólam, hanem valóban igazságszolgáltatás.

Még mindig beszélnek a diktatúráról. Erre vonatkozólag a Neamul Romanesc, a kormány félhivatalosa, a következőket írja:

— Jorga nyíltan kijelentette, hogy nincs szükség diktatúrára. A kormány erélyesen, de igazságosan fog kormányozni — diktatúra nélkül.

A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága tegnap este Maniu Gyula elnöklété mellett tartotta gyűlését, amelyen Mironescu, Mihalache, Madgearu is megjelentek. Ezen az ülésen döntöttek a pártnak a Jorga-kormánnyal szemben tanúsítandó magatartásáról. Az ülést rendkívül nagy érdeklődés előzte meg. A végrehajtóbizottság két órát tartó tanácskozás után a következő hivatalos közleményt adta ki a nemzeti parasztpárt nevében.

A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága alapos vita tárgyává tette a jelenlegi politikai helyzetet és úgy döntött, hogy a Jorga kormányával szemben egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik. Ebből az elhatározásából kiindulva a nemzeti parasztpárt bizalmat nyilvánít Jorga kormányának és azt mindaddig támogatja, amíg hivatalos programját megismeri és mindaddig, amíg kormánytevékenységével a helyzeten való átmenetet segíti elő.

A nemzeti parasztpárt tehát kategorikusan sem nem támogatja, sem el nem ismerte a Jorga-kormányt. Minden valószínűség szerint a nyilatkozat alapján a nemzeti parasztpárt parlamentje támogatni fogja Jorgát, sőt a legszükségesebb törvényjavaslatokat meg is szavazza. Általános a vélemény, hogy parlament feloszlására ilyen körülmények között nem kerül sor.

Bukarestben a nemzeti parasztpárt magatartása feltűnést keltett. Kijelentik, hogy ezzel a párt áldozatot hozott. Most a Jorga-kormánynak tulajdonképpen nincs is ellenzéke és megkezdheti kormányzati ténykedését. A pártok magatartása tulajdonképpen a király győelmét jelentik, aki Jorga megbízatásával kettévágta a politika gordiusi eszméjét.

A nemzeti parasztpárt döntése nagy befolyással lesz a mai minisztertanácsra is, amely a személyi kérdések tekintetében fog dönteni. Sok prefektus kieserülésére ezután már nem kerül sor.

Jorga miniszterelnök késő este szerzett tudomást a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának döntéséről. A kormányelnök állítólag a következőket mondotta:

— Tudtam, hogy Maniu Gyula józansága és államférfini következetessége most is megtalálja a helyes utat.

Erősen tartja magát továbbra is az a hír, hogy a Jorga-kormány egy nagy kibontakozás első állomása.

Ejfelűtan jelentik, ha Jorga megáldozik a kispártokkal, úgy Lupu bel, Bratianu György közoktatás, Valjean igazság, Vaitoianu pedig közlekedésügyi miniszter lesz a kormányban.

Utcára került a magyar színészet

három napra a városi színházból csak azért, hogy egy hadaró impresszárió külföldi orfeum-előadásokat rendezhessen

Üzleti vállalkozás a német kultúra cégére alatt

A magyar szintársulatot három napra egyszerűen kiakolbilitották a színházból. Az ódiomot ezért a cselekedetért most senki nem akarja vállalni, a hasznát pedig egy minden üzletre hajlamos vállalkozó vágja zsebre. Azonban mondjuk el a dolog történetét úgy, ahogy az lefolyt.

A temesvári városi színházban a román társulatokon kívül magyar és német színelőadások is szoktak lenni. A megállapodás az, hogy akár magyar, akár pedig német társulat játszik és ugyanabban az időben román propagandatársulat érkezik, úgy a színházat ennek kell átengedni. Erre a multban már nem egyszer volt példa is. A magyar és német színjátszás sohasem szokta egymást zavarni.

A Deutscher Kulturverein, amely a német társulatokkal tárgyalni szokott, rendszerint a maga részére kéri a színházat és maga adja azt át a német társulatoknak.

A Deutscher Kulturverein április 22-re, 23-ra és 24-re német társulatot óhajtott hozni és azért Tietz Antal német városi tanácsstag a Deutscher Kulturverein nevében még a mult hónapban elkérte a színházat és azt meg is kapta.

Közben azonban az történt, hogy a Deutscher Kulturverein lemondott az ápriliségi három napos német színházról. A magyar társulat, amely husvétkor kezdte meg tavaszi szezonját, műsorának összeállításakor számbavette azt, hogy ez a három nap most már neki marad meg. Amde mégsem úgy történik. Ugyanis a hónap elején elindult Bécsből a Theater der Komiker című vállalkozás külföldi körutra.

Nem komoly színház ez, nem is kabaré, hanem orfeum és annak is ama fajtájából, amelynek műsorán a malacságok nem is kétértelműen szerepelnek.

Budapesten félhónapig akartak játszani, de éppen műsoruk természeté miatt nem kapták meg a játszási engedélyt. Minthogy azonban már ott voltak, sok utánjárásra és közbenjárásra engedélyezték nekik három napot, hogy legalább utiköltésük megtérüljön. Most aztán ez a Theater der Komiker vállalkozás megérkezett Temesvárra. Vállalkozó hozza ide a csapatot. Temesvári vállalkozó, aki arra építi föl számításait, hogy a mai könnyű erkölcsű korban a népek megtöltik zsúfolásig a nézőteret és jó üzletet csinál.

Eredetileg az volt a terv, hogy a Theater der Komiker valamely teremben fog játszani. A vállalkozó azonban megtudta, hogy a színházat három napra megkapta a Deutscher Kulturverein, de nem veszi igénybe.

Nosza, saladit oda, beszélt és addig beszélt, amíg a német színészetre való hivatkozással a Deutscher Kulturverein átengedte a színházat a vállalkozónak, hogy abba három napra a Theater der Komiker vonuljon be.

És a magyar társulat, amely biztos volt benne, hogy mivel a német kulturregylet lemondott a három napos színházról, zavartalanul játszhatik a héten, kénytelen kivonulni a színházból, amelybe most három napra a tingli-tangli vonul be.

Tietz Antal kétségtelenül jóhiszeműen járt el és csak most nyílt fel a szeme. Gredinariu Emil kulturtanácsos viszont meglepetve hallotta, hogy a Theater der Komiker milyen jogtalanul kerül a színházba, amelyet a Deutscher Kulturverein kapott három napra. Az eset az érdekelt körökben meglehetősen ingerültséget váltott ki, amit jellemez az is, hogy Schmitz Ferenc dr. alpolgármester, a temesvári némettség egyik vezetője, kérdésünkre indignálódva kijelentette, hogy a dologhoz semmi közünk és hagyjuk az egészet. Német körökben a dolog — mint értesülünk — igen restelik.

A vállalkozónak az volt a célja és azt egyelőre el is érte, hogy napi 4500 leiért megkapja a színházat. Azonban van egy szabályrendelet, amely kimondja, hogy csak rendes

szintársulatok kaphatják ezért a bérért a színházat. Alkalmi társulatok és más attrakciók részére ennek duplája, sőt háromszorosa számítható. A bécsiek impresszáriója jól tudta, hogy ha ő kérte volna a várostól a színházat, vagy nem kapta volna meg, vagy pedig esti tiz-tizenkétezer leit kellett volna érte fizetnie.

Azonban még nem késő, hogy a város ezt a díjat fizettesse meg vele. Most csudálatos dolog, hogy operaelőadásokra és a kolozsvári operának temesvári vendégszereplésére nincsen pénz, de ilyen orfeumok 4500 leiért kapják a színházat.

Fizessenek ezek a busás jövedelemből valamivel többet és az így befolyó jövedelemből alkossák meg azt az alapot, amely művészi vendégszereplésének finanszírozását szolgálja, vagy pedig juttassanak a magyar társulatnak, amely egy profitéhes vállalkozó miatt kénytelen külvárosi táncteremben megtartani előadásait. Pedig a táncterem ehhez a vállalkozóhoz — régi foglalkozása révén is — jobban illik.

A tiltott szeszüzelmek

zavartalanul folynak Nagyszentmiklós környékén minden hatósági beavatkozás ellenére

Nagyszentmiklóson és környékén a feketeszesz és adózatlan pálinka felderítésére Witt járásörmester nagyarányu nyomozást indított, amint erről a Déli Hírlapban már írtunk. Kiderült, hogy a kincstárt milliárda menő károsodás érte, a tisztességes kereskedőket és koresmárosokat pedig ezek az üzelmek a tönk szélére sodorták. Kocsjkkal és autókön viszik szomszédos községekbe az adózatlan szeszt, amelyet buzából és kukoricából készítenek. Nagyszentmiklóson egy napnak a feketeszesz krónikája a következő. Az ottani rendőrség elfogta Blajovan Simon sárafalvai lakost, aki Raica János rendőrbiztosnak elmondotta, hogy a kocsiján talált hordó adózatlan pálinkát, tiltott és be nem jelentett saját üstjén főzte. Vicentie Dumitru rendőr elfogta Oarsa Anna sárafalvai lakosnőt, akinek szintén saját üstje van. Lapadat Péter rendőr pedig Perea Graman nagyszentmiklósi lakost tette

ártalmatlanná, aki adózatlan pálinkát akart áruba bocsátani, amelyet tiltott üstön főztek. A nagyszentmiklósi csendőrség és rendőrség azonban hiába teszi meg feladatát, a büntető szankciók elmaradnak, a tisztességes vendéglős és koresmaipar képtelen adót fizetni és a csőd szélén áll. A temesvári pénzügyigazgatóság kötelessége ebben a dzsungelben végre alapos tisztogatást végezni.

A temesvári feketeszesz-ügyben egyébként Jónas Miklós vizsgálóbíró tegnap folytatta a vizsgálatot. Ezuttal három tanut hallgatott ki. Először Weisz Zoltán aradi magántisztviselőre került a sor és a vizsgálóbíró az üzelmekkel összefüggésben álló részletek iránt érdeklődött, majd Hegyvári Mihály aradi soffort hallgatta ki, végül Rómer Géza temesvári utazó kihallgatására került sor. A vizsgálóbíró a kihallgatásokat ma folytatja.

A Resica ismét leépit

és május elsején 90 tisztviselőnek, valamint 200 munkásnak felmondanak

Amikor a Resica-művek közgyűlése a vállalat élére megválasztotta Balif tábornokot, mindenki biztossá vette, hogy a Resicánál új korszak kezdődik. Az ujjáépítés, a munkaszervezés, a sok munka korszaka. A Resica-művek várt ujjávirágzása azonban nem következett be, ellenben a költségek növekedtek. Most aztán a kiadásoknak a lecsökkentésére a régi rendszerhez folyamodnak, az újabb nagymérvű

leépítéshez.

Balif tábornok-elnök, Aussenchnitt Miksa adminisztrátor delegué és Busile mérnök napokon keresztül tartózkodtak ismét a művek területén és jártak Resicán Oravicán és Aninán. Az üzemműkökkel beható tanácskozásokat folytattak abból a célból, hogy mi ként lehessen a tisztviselők és munkások újabb seregeit elbocsátani. Az üzemműkök hiába hangsú-

lyozták, hogy a tisztviselői létszám apasztása szinte lehetetlen már, mivel a meglévőkre még a mai redukált üzem mellett is szükség van. Hangoztatták azt is, hogy a munkáslétszám szintén nagyon megcsappant már és a munkásokat, úgy igyekeznek együtt tartani, hogy hetenkint csak két-három napot dolgoztatják őket, de ha egészen elbocsátják a munkásokat, azok széjjel mennek és ha majd a gyárak megrendelést kapnak, nem lesz szakavatott, tapasztalt munkásuk. Az érvelés mindhiábavaló volt. Balif tábornok, Aussenchnitt Miksa és Busile azzal távoztak Resicáról, hogy május elsején a gyárak területén kilencven tisztviselőnek és kétszáz munkásnak kell felmondani. Annyi kegyet gyakoroltak azonban, hogy az elbocsátandó tisztviselőket nem ők jelölték ki, hanem azt a helyi igazgatónak és üzemműköknek bízták. Ezek pedig most török vérző szívet a fejüket, hogy május elsején kinek a kezéből üssék ki a kenyeret. Akármilyen keserű is e feladat, nem térhetnek ki előle és még ezen a héten meg kell küldeni a névsort Bukarestbe, hogy a felmondásokat május elseje előtt el lehessen juttatni a nyomorra ítéltnek. Resican, Aninán, Oravicán, Boksánban, Stájerlakon most nagy a remegés. Ezzel kapcsolatban közöljük azt is, hogy Resicán megszűntetik a főigazgatóságot és Popescu Agrippa főigazgatót, aki három éve állott a resicai üzemek élén, hat millió lei végkielégítéssel állásától felmentették. Bálint Miklós, eddigi műhelyigazgató, a resicai üzemek igazgatója lesz és Poppe mérnököt aligazgatónak nevezik ki.

A szélhámos urino bűntetését felemelték

Néhány esztendő előtt nagy port vert föl Budapestben özvegy Rónai Nándorné esete, akit magyar Humbert Teréznek neveztek el. Rónainé értette a módját, hogy magát mindenfelé dugszágnak hitesse el. Ezzel aztán elérte azt, hogy mindenütt nagy összegeket hitelleztek neki. Ékszereket, drága ruhákat, szőnyeget vásárolt és nagy pénzüsségeket is szerzett. Mindezzel az volt a célja, hogy egyetlen leányát jól adhassa férjhez, ami valóban sikerült is neki. A fiatal pár éppen nászturn volt, amikor Rónai Nándorné csalásai kiderültek és a hitellezők, akiket több százezer pengő erejéig becsapott, feljelentést tettek ellene. Özvegy Rónai Nándornét letartóztatták és bíróság elé állították. A törvényszék négy évi fegyházra ítélte és ezt az ítéletet a tábla is helybenhagyta. Tegnap foglalkozott Rónainé ügyével a kuria és a bűntétést öt évi fegyházra emelte föl.

Nagy raktár modern cserőpályákban, kandallókban és takaréktűzhelyekben,
Minden színben és kivitelben, elsőrendű anyagból, hámulatos olcsó áron az 1898. évben alapított cserőpályagyártó cégnek,
PLESZ JANOS FIAI
Mehala, Str. Ottenlei 18
(Wlassits-utca, új gyár a sarkon túl, Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhafrakások és javítások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Elítelték

a zombolyai volt községi bírót rágalmazás miatt

Két év előtt a zombolyai Bohner féle téglagyár munkásai sztrájkba léptek, amelynek epilógusa tegnap játszódott le a temesvári törvényszék Athanassiu - Varduca tanácsa előtt. A sztrájk akklamából ugyanis Kartye Lénárt, volt zombolyai községi bíró, a zombolyai Arbeiterzeitung című lapban támadó cikket irt Undisz Mihály, a Bohner-féle téglagyár igazgatója ellen. A cikkben Kartye többek között azt írta, hogy Undisz fehér rabszolgákat tart, nem respektálja a munkatörvényt és más intézkedéseket. A cikk tele volt becsmerlő és rágalmazó kijelentésekkel, amelyek miatt Undisz Mihály azután Mercea a Viktor dr. útján sajtópert tett folyamatba. A bíróság egyszer már tárgyalta az ügyet és Kartye indítványára elrendelte a valódiság bizonyítását. A tegnap megtartott tárgyaláson nyolc tanút hallgattak ki, akik a sztrájk körülményeit vázolták, azonban a cikkben közölt állítások valódiságát nem tudták bizonyítani. Végül Kartye szólalt fel, aki kijelentette, hogy lelkiismerete szavának engedve írta meg a cikket.

Popescu Marin ügyész vádbeszéde és Mercea a Viktor dr. a magánvadász képviselőjének felszólalása után a törvényszék bíróságnak mondotta Kartyét sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében és ötezer lei fő, valamint kétezer lei mellékbüntetésre ítélte, valamint kötelezte, hogy az ítéletet az Arbeiterzeitungban közölje és a perkiöltségeket térítse meg. Kartye az ítélet ellen felebbezett.

Az önkéntes tűzoltó csak Istentől számíthat elismerésre

A szentandrási önkéntes tűzoltóság Kállay Damaskin jegyző elnöklelte alatt évi közgyűlést tartott, amelyen Temesvárról Heim Miklós tűzrendészeti felügyelő is résztvett. Heim Miklós esetelte a falusi önkéntes tűzoltók jogait és köteleseit és előadását, amely nagy tetszést aratott, azzal fejezte be, hogy az önkéntes tűzoltó önfeláldozó emberbarati munkájáért senki másától, csak az Istentől számíthat elismerésre. A közgyűlés a különböző jelentések elfogadása után megválasztotta az új tisztikart, amely a következő: elnök Kállay Damaskin, alelnök Janser József bíró, parancsnok Lay Péter, helyettes parancsnok Weber Mátyás, segédparancsnok Moos János, titkár Körmeny Kristóf, segédtitkár Güntner Henrik, zászlóvivő Janzer József, csapatparancsnokok Klein József, Jowan Pál és Zornek József, szertáros Weiszgerber József, pénztáros Jäger János. A szentandrási tűzoltóságnak jelenleg hatvan tagja van.

Elsők vagyunk olcsó árainkkal a legújabb férfidiva-cikkben m. m. ing, nyakkendő, gallér, kalap, gummikabátok, továbbá bőrdöndökben. Ingek már 195 leltől, kalapok már 170.

Magazin Union
Józsefváros, Whitehouse-palota, a Mária-szoborral szemben.

A nagy örömmámorban

megfeledeztek arról, hogy a spanyol kirallyal a lemondási okmányt alá is irassák

Leroux, az új spanyol külügyminiszter egy magyar újságíró előtt kijelentette, hogy a spanyol köztársaság betartja mindazokat a nemzetközi szerződéseket, amelyeket a monarchista Spanyolország kötött. A Nép-szövetségben is bent marad Spanyolország, mert Genfben küzdeni akar az általános leszerelés érdekében, Spanyolország el akarja idővel bocsátani egész hadseregét. Mosolyogva jegyezte meg a miniszter, hogy a monarchista érzelmi tábornokokat már most bocsátják el és ezzel kezdik meg az általános leszerelést. Cáfolta azt, hogy esetleges Földközi tengeri konfliktus esetére titkos szerződés létezne Spanyolország és Franciaország között Olaszország ellen és valótlannak mondotta azt is, mintha Spanyolország szükség esetén a francia csapatoknak szabad keresztülvonulást engedélyeztet volna. Azután kijelentette, hogy a köztársasági kormány nem akar semmiféle lépéseket tenni a volt uralkodócsalád ellen és szívesen beleegyezik abba, hogy a királyi család minden tulajdonát képező holmit, így a

királyi palota és a királyi kastélyok butorozatát is elszállíttassa.

Spanyol politikai körökben foglalkoznak Alfonz királynak és Ena királynénak ismételt tett kijelentésével, hogy a király nem irt alá lemondási okmányt. Megállapítják, hogy ez véletlen elnézésnek a következő kezmenye. Alfonz király az új köztársasági kormány előtt ünnepélyesen és szavára kijelentette, hogy a trónról lemond. Az ezt követő örömmámorban megfeledeztek róla, hogy az erről szóló okmányt alá is irassák vele. Ez azonban a tényeken nem változtat. Az Alfonz lemondása befejezett dolog. Az El Heraldo című lap megállapítja, hogy a királyi palotából nemesak nagymennyiségű ékszer, hanem igen sok fontos okmány is eltűnt. A királyi palotát lepecsételték. Alfonz király tegnap a doweri esküvőprcszvonattal Don Juan infáns és Miranda herceg kíséretében Londonba utazott. A király Toledo hercege név alatt akar Angliában tartózkodni.

Kedves és intelligens ember

minden bűnetől eltekintve Kürten Péter mondja az egyik orvosszakértő

Kürten Péter tömeges kégyilkos perében a düsseldorfi törvényszék befejezte a tanúk kihallgatását. A tegnapi tárgyaláson kihallgatták Pfioli tanárt, a düsseldorfi elmebetegápolási intézet igazgatóját. Kijelentette, hogy Kürten hosszabb időn keresztül megfigyelte, de semmiféle olyan zavart nem talált nála, amelyből elmebajra lehetne következtetni. Kedélyállapota sohasem volt befolyással elméjére, aminek akár időleges elmezavar is lehetett volna a következménye. Cselekedeteiben szekszuális ösztön vezette, de ennek nem volt semmi összefüggése esetleges elmezavarral. Kétségtelen, hogy szadisztikus hajlamai voltak, de az a tény, hogy a feleségével normális család életet élt, mutatja azt, hogy szenvedélyeit egy kis akaraterevel meg tudta volna fékezni. Az egyes eseteket külön is vizsgálva kétséget kizárólag meg lehet állapítani, hogy elmebaj sohasem forgott fenn. Kürten Péter nagyon is tudat-

ban volt büncselekményeinek, amiből is látható, hogy mihelyt ránézve veszély mutatkozott, azonnal menekült, de ha a veszély elmúlt, tovább folytatta bűnözését. Pfioli tanárnak az a kijelentése, hogy minden bűnetől eltekintve, Kürten Péter intelligens és kedves embernek mondható, derűséget keltett. Azután Räder elme-gyógyintézet igazgatót és Hübner egyetemi klinikai igazgatót hallgatták ki ugyancsak szakértői minőségben. Véleményük teljesen azonos Pfioli tanár véleményével. Hübner, akit a védelem nevezett meg elme-szakértőnek, kijelentette, hogy az elmezavar legcsekélyebb jelét sem tudta Kürtennél megtalálni.

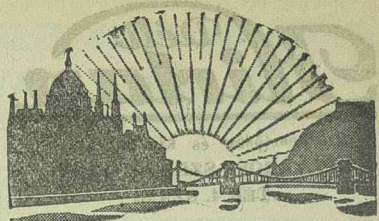
A törvényszék ezzel a bizonyítási eljárást befejezte. Ma a tárgyalás szünetel, holnap délelőtt a vádbeszélőre kerül a sor, holnapután pedig a védő beszél. Lehet, hogy a törvényszék már szombatn ki is hirdeti az ítéletet.

Három postarabló

ügyében a budapesti törvényszék példás büntetést állapított meg

Ez év január 16-án este Budapesten a Gubacsi-úti postahivatalban a napi munka végetével Wagner Juliska és Hadzsa Mária postakísasszonyok az indításra készülő posta összecsomagolásával voltak elfoglalva, amikor hirtelen kiesapódott az ajtó és a helyiségbe

három álarcos rabló rontott be. A rablók, akiknek kezében revolver volt, pillanatok alatt magukhoz ragadták a kész postaszakokat és a következő percben eltűntek. Mire a két postakísasszony ámulatából felocsudott, a rablók már sehohsem voltak. A rablókat, akik tízezer

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931 május 9 - 18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulásával, Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény

Romániában a visszatazásnál, Magyarországon úgy az oda, mint a visszatazásnál.

Vízummentes határátlépés.

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható Budapesten: a vásáriródnál, V. Alkotmány-u. 8.

Timisoarán: A Körponti Bank és Váltóüzlet Kereskedelmi R-T. nál, Strada Alba Iulia 4. „EUROPA“ (Sardev) agenturájánál; Birdev, Str. I. C. Brătianu, Hotel Terminus és a Cie Int. de Wagons Lits timisoarai fiókjánál I, Str. Avram Iancu No. 4. Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja vagy a vásár tb. képvisellete működik.

pengőn felüli összeget zsákmányoltak, napok mulva fogták el Namesnik Géza szerelő, Mrázik János hentessegéd és Dávid József Antal munkás személyében. Ezenfelül le-tartóztatták Hellschein Antal fog-technikust is, akitől a rablók az egyik revolvert kapták és akinek a rablott pénzből ötszáz pengőt adtak.

A budapesti törvényszék tegnap tárgyalta a rablást. A három rabló egyöntetűen beismerő vallomást tett. Elmondták, hogy a rablásra még karácsony előtt szövetkeztek és azt december végén akarták végrehajtani, azonban akkor akadályok merültek fel. Wagner Juliska és Hadzsa Mária postakezelőnők ugyanugy mondták el a rablás le-folyását, mint a három rabló. Hat óra előtt néhány percel a hivatal vezető postamesternő a házban levő lakására távozott és szokás szerint őket ketten maguk maradtak, hogy az indításra váró postát összecsomagolják. Az utcai bejáratot bezárták, az udvari ajtó azonban nyitva maradt, mert a kocsival járó postaal-tiszt, aki a postát össze szokta szedni a kerületben levő postahivatalokban, azon szokott bejönni. Amikor az ajtó kinyílt, azt gondolták, hogy az altiszt jött és csak később vették észre, hogy rablók állanak előttük. A rablók elfogatása után a pénz néhány száz pengő hiányával megkeült. Hellschein Antal fog-technikus tagadta, hogy a rablásról tudott volna.

A perbeszéd elhangzása után a törvényszék Namesnik Gézát és Mrázik Jánost öt-öt évi fegyházra, Dávid József Antalt pedig négy évi fegyházra és azonkívül mindhármukat tíz-tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Hellschein Antalt a bíróság országban találta bűnösnek és ezért nyolc havi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a védő pedig enyhítésért felebbezett.

* A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

KILÉNYI EDWARD

a fiatal, világhírű zongoraművész hangversenye a Városi Színházban

április 28-án, este 9 órakor

Jegyek: a Városi Színház pénztáránál

Déli
Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZAM.

Telefon:
2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

— Jorga miniszterelnök Temesvá-
rott. Jorga Miklós miniszterelnök,
még kinevezése előtt, temesvári ba-
rátaik felkérésére elhatározta, hogy
Temesvárott előadást tart. A temes-
vári román intellektuelek erre Jorgá-
nak hatvanadik születésnapja alkalmából nagy ünneplést készítettek elő.
Időközben Jorgát miniszterelnökké
nevezték ki és az volt a hiedelem,
hogy Jorga most már nem jön Temes-
várra. Tegnap azonban távirat érke-
zett a miniszterelnökségtől, amely
közli, hogy Jorga miniszterelnök va-
sárnap délelőtt Temesvárra érkezik
előadásának megtartására. A kormány-
elnököt ebből az alkalomból nagy fog-
adtatásban részesítik.

Saját érdekében
keresse **Iris** világ-
főhírű **kézijsnőt**
aki mind megmond: jelent, mulat,
jövőt, egész élete sorsát. Belváros,
Merev-utca 2. földszint.

— Az ügyészség köréből. Mihai-
lescu Marin, vezetőügyész és
Buzoianu Sándor ügyész sza-
badagságukról visszaérkeztek és is-
mét átvették hivataluk vezetését.
Temesvárott az ügyészségen szol-
gálatátelre jelentkezett Anasta-
sescu Marin lugosi ügyész, aki
a temesvári ügyészséghez nyert be-
osztást.

— Szent György napja. Csütörtökön,
április 23-án ünnepli meg a görög
keleti ortodoxok egyház Szent György
napját. Ezen a napon általános mun-
kaszünet van. A gyárak, műhelyek és
a hivatalok nem dolgoznak, az üzletek
zárva vannak. Csütörtökön a pékek
és hentesek délelőtt tizig nyitva tart-
hatják üzleteiket. A Déli Hírlap, csü-
törtökön reggel megjelenik, pénteken
reggel ellenben nem.

— Temesvári származású budapesti
rendőrfőtiszt ünnepélése. Török Já-
nos dr., a budapesti rendőregénység
főparancsnoka, most ünnepelte hu-
szonöt éves szolgálati jubileumát. Eb-
ből az alkalomból a budapesti rendőr-
kapitányság tisztikara és legénysége
szeretetteljes ünnepelésben részesi-
tette. A jubilánst Andrejka Ká-
roly főkapitányhelyettes köszöntötte,
ezenkívül Bezegh-Huszágh főkapi-
tány, Issekutz Aurél államtitkár és
Kovács Dénes dr. belügyminiszteri
osztálytanácsos üdvözölték. Török Já-
nos dr. temesvári származású, apja
néhai Török Sándor, a különlegességi
tőzsde tulajdonosa volt és közeli ro-
konságban áll a Prochaska-csa-
láddal.

Lelőtte unokahugát
utána pedig öngyilkosságot köve-
telt el egy berlini mérnök

Berlint megdöbbentő társadalmi
dráma tartja izgalomban, amely
Westendben, Berlin egyik elő-
kelő negyedében játszódott le. Ott
lakott fényűzően berendezett villá-
jában Igalsen ismert berlini
nagykereskedő tizenkét éves leá-
nyával és sógorával, Schkop Ka-
zimir mérnökkel. Schkop az elmúlt
éjjel agyonlőtte tizenkét éves uno-
káját és utána saját magával vég-
zett. Az eddigi vizsgálat megállapi-
totta, hogy a mérnök, aki idegbeteg
ember benyomását keltette, szerel-
mi hajlamot mutatott feltűnően
szép és korát meghazudtoló fejlett-
ségi unokahuga iránt. Valószínűleg
Schkop mérnök tudatában volt ana-
nak, hogy az imádott leányt soha-
sem veheti feleségül és ezért elhatá-
rozta, hogy nemcsak vele végez,
hanem pontot tesz saját élete mellé

is. Tervét végre is hajtotta. Ejne-
k idején belopózott unokahuga szobá-
jába. A kisleány mélyen aludt és
Schkop revolverével fejbőlötötte a
leányt, aki jajszó nélkül meghalt.
Véres tettének elkövetése után viz-
szalopózott szobájába, levetkőzött,
ágyba feküdt és öngyilkosságot kö-
vetett el. Schkop mérnököt és a
leányt reggel holtan találták szo-
báikban. Az esetről azonnal jelen-
tést tettek a rendőrségnek, amely
megállapította, hogy a leányka fe-
jében talált golyó egyezett a
Schkop mérnök agyában megakadt
revolvergolyó nagyságával. Berlin-
ben úgy Igalsen nagykereskedőt,
mint Schkop mérnököt jól ismerték,
előkelő társaságokban forogtak
meg és így a véres eset nagyon
nagy feltűnést keltett.

— A temesvári vasutigazgatóság
megcsonkítása. A temesvári kerületi
vasutigazgatóság átszervezése — mi-
ként megirtuk — most van folyamat-
ban. Minthogy azonban az összes osz-
tályokat nem tudják kellőleg elhe-
lyezni, az a terv merült föl, hogy
több ügyosztályt Aradon helyeznek
el. Ez a terv a temesvári kereskede-
lem és ipar súlyos károsodását jelen-
tené és azért mozgalom indult meg
ellene. A mozgalmat együttesen in-
tézik a kereskedelmi és iparkamara,
a Gyárparosok Szövetsége, a Keres-
kedők Egyesülete, az ipari szindiká-
tus, az ipartestület és a háztulajdo-
nosok egyesülete. Ezek az érdekelt-
ségek pénteken délelőtt küldöttéleg
keresik föl Balta Koriolán dr. fő-
polgármestert, akinek közbenjárását
kéri arra nézve, hogy a vasutigaz-
gatóság teljes egészében Temesvárott
maradjon.

— Gondatlan villamossági munká-
sok. A Hunyadi-hidon tegnap villany-
szelők javították az áramvezetéket.
Magas létrákon állottak és úgy dol-
goztak. Az elővigyázat azonban nem
tartozik — ugylátszik — erényeik
közé, mivel egy súlyos drótot lejtet-
tek és az a járókelőkre esett. Egy
arra haladó hölgynek a nehéz drót a
fejére esett és csak a kalapja mentette
meg attól, hogy komolyabb baja nem
esett. Ajánlatos volna, ha hasonló
munkáknál a szerelők jobban vigyáz-
nának, nehogy baleseteket okozzanak.
A villanyáram állítólag olcsóbbodott,
de úgy látszik az emberélet még ol-
csóbb.

— Dr. Sándorné—Puttmann hang-
verseny. Sikeres hangversenyt ren-
dezett dr. Sándorné, Barok Ibo-
lya, az ismert temesvári énekmű-
vésznő. Aránylag ritkán lép a kö-
zönség elé, de minden fellépése an-
nál értékesebb. Kivételes tehetség,
akinek iskolázott hangja a legna-
gyobb feladatokkal is könnyedén
megbirkózik. Beethoven, Strauss,
Musorgszky, Mayerbeer, Saint-
Säens és mások művét ragyogó stil-
lussal énekelte. Ugy dalaiival, mint
áriáival viharos tetszést aratott.
Elismeréssel kell szólnunk Putt-
man n Andorról, a hangverseny
másik énekeséről is, akinek érces
és színes baritonja igen jól érvé-
nyesült a helyesen megválasztott
műsoron. A zongorakíséretet
Freund Leó látta el bravurosan
és lélekkel.

— Sajnálatraméltó eset történt
Tóth Sándor ismert gyárvárosi ke-
reskedővel. Tóth felesége hosszabb
ideje idegbántalmakban szenvedett,
amelyek az utóbbi napokban elhatal-
masodtak. Az asszony betegsége beár-
nyékolta a házastársak életét is. Teg-
nap reggel Tóth éppen öltözött, ami-
kor felesége forró zsirt öntött ura
arcába. A tett után Tóthné jelentke-
zett a gyárvárosi rendőrségen, ahol
elmondotta, hogy leforrázta férjét.
Tóth a fején és hátán szenvedett su-
lyos égési sebeket. Stefanovics
Milivoj dr. kerületi orvos ápolja és
otthon kezelik. Az eset nagy feltűnést
keltett, mert Tóth Sándor Temesvár
társadalmi életében élénk szerepet
játszik.

— Időjárás. A meteorológiai intézet
jelenti: Kelet felé terjedő esőzés vár-
ható, hűvösödő hőmérséklettel, szeles
idővel, északnyugati hideg légáram-
lással.

* Westend szanatórium, Purker-
orf, Bécs mellett. Mindennemű
gyógykezelések, fekvőcsarnokok,
éjszakai telefon, jutányos árak. Főor-
os Dr. Berliner M. igazgató.

Octavian Puticiu, notar public
in Timisoara.

Publicatie de licitatie

Subsemnatul din incredintarea cre-
ditorului gajist prin aceasta aduc la
cunostinta publica, ca la 27 Aprilie
a. c. orele 16 (4) p. m. in biroul
meu din Timisoara I., Palatul Ca-
merei de Comert si Industrie,
etaj II. vind la licitatie publica, pe
riscul si paguba debitorului in intar-
ziere, in baza §-lui 306 a legii co-
merciale doue covoare persiane si
o violina veche cu cutie, — aceuia,
ce va oferi mai mult, — contra platii
imediate.

Prețul de strigare e 26.000 Lei,
in caz de nevoie obiectele se vor
vinde si sub prețul de strigare pen-
tru incasarea creantei creditorului
de 23.000 Lei capital, accesorii si
speșe.

Cumparatorul are sa achite si
competinta catre stat dupa prețul
vanzarii.

Timisoara, la 20 Aprilie 1931.
Octavian Puticiu
notar public

Oszták
Osztálysorsjáték

84.000 Sorsjegy. 42.000 Nyeremény

Főnyeremény:
20.000.000 Lei

Prémia és nyeremények:
12.000.000— Lei
7.500.000— "
2.500.000— "
2.000.000— "

etc. Összesen 42.000 nyeremény.
Háromszázharmincmillió leien
felüli öszértékben.
Minden nyereményt azonnal készpénz-
ben kifizetünk. Állami garancia.
Levonás nincs.

A sorsjegyek fele nyer.

Sorsjegyárak:
Negyed: 300 Lei Fél: 600 Lei Egész: 1200 Lei
Fizetés a sorsjegy vétele után.

A. GAEDICKE & Co. WIEN,

Franz Josefs Kai 47.

Az I. oszt. húzása 1931 május 19—21.

CAPITOL MOZI

április 22, 23.

APOLLO MOZI

április 26, 27

Fritz Kortner,
Conrad Veidt

E. A Dupont:

Háborgó
szervedélyek

cimű 100% német beszélő drá-
mában.

Szereplők:

Heinrich George,
Tala Birell,
Iuliu Branet.

Sascha-Universalfilm, Bucuresti

JÉG JÉG

hához

szállítását

május elsejével

megkezdem. Rendel-

sek felvételével kizárólag

KARDOS ur van felhatalmazva

vagy pedig a gyár vesz fel. Tel. 15-16.

cca 6 kgr.-os adag 240 lei havonként. Ren-

delések feladását kéri

SOMOGYI

jégyár

Tárgyalják az adófelebbezéseket. A temesvári pénzügyigazgatóságán napnap után adófelebbezési tárgyalások folynak. Egyelőre a vidéki felebbezéseket tárgyalják és csak a jövő hónap közepén kerül sor a temesvári adófelebbezések elintézésére. A tárgyalásokon a felebbezések tíz százalékánál szállítják le az adót. Ennek a csekély százaléku leszállításnak oka a törvény, amely kimondja, hogy az adót a tavalyi összegben kell megállapítani és csak alaposan indokolt esetekben lehet mérsékelni. A bizottság főképpen a vidéki esélőgéptulajdonosok adóját csökkentette, mert azok jövedelme a buza árának esése következtében alaposan megcsappant. A rossz gazdasági viszonyok ellenére az adóbehajtások rendszeresen folynak. Az adóbehajtás terén a temesvári pénzügyigazgatóság az egész országban az első helyet foglalja el és hatalmas összegeket szállítanak a Nemzeti Bank temesvári fiókjába.

Nem minden cipőpaszta „Pyram-paszta”

Megkezdik ismét a magyar-cseh tárgyalásokat. A budapesti Új Nemzedék értesülése szerint Friedmann, a Bécsben tartózkodó csehszlovák kereskedelmi delegáció vezetője felkereste Nickl Alfréd meghatalmazott minisztert, a magyar kereskedelmi delegáció vezetőjét, akivel megbeszélést folytatott. Hír szerint abban állapodtak meg, hogy a magyar-csehszlovák kereskedelmi előtárgyalásokat még ezen a héten kezdik meg.

— Öngyilkos negyedik gimnazista. Szenthubert községben Kahlesz Péter negyedik gimnazista, Kahlesz János tekintélyes gazda fia, tavaly megbukott és ez idén ismételte az osztályt. Azonban ebben a tanévben sem tanult jól és tanárai már előre közölték vele, ha nem változik meg, újra bukás lesz az osztályrésze. A fiu erre iskolakerülő lett. Naponta elindult hazulról és vonaton Nagyikindár utazott, de nem látogatta az iskolát, hanem csavargott. A szülők véletlenül tudták meg az esetet és megfedették érte fiukat. Kahlesz Péter erre fölment a padlásra és felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Szemüvegek készítése orvosi recept szerint
Tanz Toljor & Co.
Temesvár - Gyárváros,
Kossuth-tér

— A vigyázatlan tolvaj borzalmas halála. Temeskubin vasuti állomásán egy petróleumtank vesztgett, amelyből ismeretlen tettes éjjel petróleumot akart lopni. Éjszaka karbid-lámpával közelítette meg a tankot, azonban olyan vigyázatlanul tett-vett, hogy a lámpa lángja fölrobbantotta a tank körül ki fejlődött gázt és az egész tank a levegőbe repült. A robbanás az ismeretlen tolvajt a felismerhetlenségig összeszagatta, a tankot darabokra zúzta és a felrobbantott petróleum pusztaulással fenyegette az egész állomást. A tűz terjedését csak nagynehezen tudták megakadályozni. Azon a helyen, ahol a robbanás történt és a tűz pusztított, a hőségben elolvadtak a vasuti sinek.

— Nagy tűz egy lugosi fatelepen. Berger Leó, gyáros és fakereskedő, lugosi telepen nagy tűzvész pusztított. A tűzoltóságon kívül a katonaság is kivonult és több órai megfeszített munka árán sikerült a tüzet lokalizálni, azonban így is rengeteg mennyiségű deszka és más faáru pusztult el. A rendőrség erőlesen nyomozza a tűz okát, az egyik éjjeli őrt letartóztatták.

Az adófrontot új áldozatai. Három régi temesvári vendéglő becsukta a puit. Ez a három vendéglő a belvárosi Arany Csikó, a gyárvárosi Pacsirtamező és a Hunyadi-uton levő Friedmann-vendéglő. Mindhárom vendéglő az adófronton esett el. A tulajdonosok nem tudták sem adójukat, sem italmérési illetékeiket fizetni és tartozásaik miatt kénytelenek voltak a vendéglőt becsukni.

— Elhalasztott közgyűlés. A megyék szövetségének alakuló közgyűlését a kormányzó április huszadikára hívta össze. A közgyűlés azonban közbejött okok miatt elhalasztották és azt csak április harmincadikán tartják meg.

* A Magyar Leányegylet a nyomorleányegylet e hó 25-én, szombaton dísztermében táncal egybekötött teastét rendez, melynek bevételét szegény nyomorgó anyák fölsegélyezésére fordítja. Szeretettel hívunk meg és várunk közénk mindenkit, kérve, hogy így lehetővé tétessék nekünk egy az öröm és szeretet jegyében eltöltött este bő áldását hinteni szegény nyomorgó anyák közé. Teasténkre belépődij ninesen, csupán a teajegy megváltása kötelező.

Tavaszi újdonságok érkeztek Dénes és Pollák

— Felboncolták a Bega halottját. Jovan Miklós janovai gazdálkodónak a Begából kifogott holttestét tegnap boncolták fel. Megállapították, hogy a gazda halálát fulladás okozta és a fején levő sérlemenyomok az oszlas következményei. Mivel büntény nem forog fenn valószínű, hogy a gazdálkodó öngyilkosságot követett el.

— Az Erdélyi és Bánsági Evezős Egyletek szövetségének megalakulására Aradon gyűltek össze az egyletek megbízottai. Az értekezleten résztvett Samboteanu ezredes is, aki a szövetség megalakulását előkészítette. A szövetség elnöke Jancu Kornél dr. ügyvéd, volt országyűlési képviselő lett, főtábornak pedig Salamon I. Béla dr. ügyvédet választották meg. A szövetség kimondotta, hogy a hágai kongresszuson már képviselteti magát.

— Tettenért besurranó tolvaj. A rendőrség tegnap előállította Negru József gironai asztalossegédet, aki lopási szándékkal behatolt Ujlakán János gyárvárosi kertész lakásába. A fiatalember a lakásban található férfiruhákat magára vette és éppen Redlich György, Ujlakán szobatársának iratait rakosgatta az öltönyök zsebébe, amikor Ujlakán hazaérkezett. A tolvaj már nem tudott elmenekülni és így sikerült elfogni. Kihallgatása alkalmával még másik három lopást ismert be. Átadják az ügyészségnek.

MA KEDDEN MA szenzációs premier a Forumban

A legkitünőbb és legkimagasabb JOE MAY-sláger

Öfelsége a szerelem (Ihre Majestät die Liebe)

A 100 százalékosan beszélő
filmoperettek gyöngye

Nagy Kató, Szőke Szakáll,
Halmay Tibor, Franz Lederer
és Grete Theimer

(a Zwei Herzen in 3/4 Takt női főszereplője)

Monopol: Ero-film, Brassó

Biztosítsa jegyét előreváltással!

Telefon 11-54

FORUM MOZGÓ

— A nyugdíjasok akár éhen is halhatnak. A nyomorgó nyugdíjasok illetményeinek kiutalására Bukarestből még mindig nem érkezett rendelkezés. Lázár Kornél dr. pénzügyigazgató tegnap délelőtt ismét sürgető táviratot intézett a fővárosba és reméli, hogy Argetoianu pénzügyminiszter a legközelebbi huszonnegy órában kiutalja a nyugdíjat. Ebben az esetben még ezen a héten megkezdik a kifizetést.

— Felakasztotta magát az erdőben. Bernát József harminckilenc éves, aradi asztalosmester, nagy nyomora miatt a csálai erdőben felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A rendkívül szorgalmas ember az utóbbi időben súlyos anyagi gondok közé került, sokat nélkülözött és kétségbeesetten panaszkodott ismerőseinek, hogy nem sokáig bírja a nyomort. Tragédiája általános részvétet keltett.

— Minden magyar szerezzze meg választási igazolványát. A Magyar Párt figyelmezteti a magyarságot annak a lehetőségére, hogy ebben az esztendőben valószínűleg parlamenti választásokra kerül a sor. Minden magyarnak érdeke ennélfogva, hogy választási igazolványának birtokában legyen. A választási igazolvány az új személyazonossági igazolványnak egy részét képezi és azért minden polgárnak kötelessége, hogy ezt az igazolványt, amelynek megszerzési határideje április 30, megszeresse. Ha valakinek személyazonossági igazolványa körül akadály merülne föl, a Magyar Párt bánsági központi irodája készséggel és díjmentesen segítkezik.

* FELARU UTAZAS BUDAPESTRE a vadászati kiállítás alkalmával, melyet április 25-től május 15-ig rendeznek. Igazolványok, melyek április 24-től május 16-ig érvényesek, 120 leierért a Déli Hírlap kiadóhivatalában kaphatók. Vidékre levélben 137 leier előzetes beküldése vagy utánvét mellett küldjük. Ezen igazolványok csak május hó 4-ig állanak nálunk előfizetőink és olvasóink rendelkezésére.

GYÁRI RAKTÁRAK:
Józsefváros, Scudler-tér
Gyárváros, Fő-tér

Az összes kötszövöttárak
eredeti gyári áron

— Sikasztás a resicai adóhivatalban. A resicai adóhivatalban nagyarányú sikasztásnak jöttek a nyomára. Az adóhivatal főnöke ugyanis azzal a megbízással küldte ki a tisztviselőket, hogy az adóvégrehajtást fokozott eréllyel végezzék. A tisztviselők ekkor azt a felfedezést tették, hogy a legtöbb adófizető adóját már régen megfizette és erről nyugtát is mutatott fel. Ennek alapján megállapították, hogy az összegeket az adóhivatal egyik tisztviselője tartotta meg magának és ezzel kétszáz ezer leier károsította meg az államot.

A Gyárvárosi Társaskör most tartotta évi rendes közgyűlést, amely a tagok élénk érdeklődése mellett ment végbe. Nemes József elnök nyitotta meg a közgyűlést és utalt arra, hogy magas korára, valamint betegségére való tekintettel az elnöki tisztségtől viszsza lép. Kovács Ödön dr. alelnök méltatta ezután Nemes József érdemeit, aki évtizedeken át teljes odaadással és ragaszkodással fáradozott Temesvár legrégebbi társas egyesületének felvirágzásán. Indítványára a közgyűlés Nemes Józsefet örökös diszelnöknek választotta meg és kimondotta, hogy arcképét megfesteti a kör részére. Nemes meghatottan mondott köszönetet és hangoztatta, hogy ezután is élénk figyelemmel kíséri a társaskör működését, amely az évek során szívéhez nőtt. A választások során elnöknek egyhangú lelkesedéssel Cosma Aurél dr. volt minisztert választották meg, aki a gyárvárosi polgárság ragaszkodásának birtokában vállalta a megválasztott elnöki állást. Alelnökök Kovács Ödön dr. és Stefanovics Milyoj dr. lettek. A közgyűlés az évi jelentéseket elfogadta és elhatározta, hogy intenzív taggyűjtő mozgalmat kezd. Cosma Aurél dr. a közgyűlés napján a fővárosban tartózkodott és ezért a kör legközelebbi lelkes ünneplést készít elő az új elnök részére.

* A legiróbb szenvedély regényei. Klabund igaztató drámáját, a Kréta-kört az egész világon ismerik. Irodalmi hagyatékának legsúlyosabb értéke négy regény. A szenvedély regényei lett összefoglaló címe ennek a sorozatnak, amelyben négy nagy és érdekes emberi életet vetít fel. Nagy Péter, Mohamed, Moreau, a forradalmi tábornok és Brake ennek a négy regénynek hősei, s kurtá, sebes lendületű és messze perspektívákat nyújtó expresszív jelenetek. Klabund nagyszerű életrajzíró, mestere az elbeszélésnek és mindig a dráma embere, aki izgalmas feszültségek lázában oldja meg a nagyszemélyű figurák élet-történetét. Régi ára 204 lei volt, most egész vászonkötésben 89 lei Lepage-nál, Kolozsvárt, küldje be bélyegben és Lepage Cluj, franko küldi.

* Oroszország végzetes évei. Mi, mai emberek, akik végigéltük a történelem legnagyobb tragédiáját, csak megbizhatatlan kommentárokból sejtthettük meg, hogy mi esoda személyi, politikai, társadalmi és gazdasági rugói voltak a végzetes összecsapásnak, amely fenekestől felforgatta a társadalmat és megváltoztatta Európa térképét. Az eddig megjelent írások közt amelyek a mai történelem titkos a legérdekesebbek. Szasonov volt orosz külügyminiszter és Paléologue volt szentpétervári nagykövet visszaemlékezései. Aki ismeri akarja saját korát, annak okvetlenül el kell olvasnia ezeket a könyveket. Paéologue: A Cár országa a nagy háboruban c. könyve három kötetben 912 oldalon propaganda kiadásban 129 lei. Szasonov: Végzetes évek pedig, amely azelőtt 396 lei volt, most gyönyörű fehér papíron 456 oldalon füzve 132 lei a Lepage könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár, hogyha azonnal megrendeli. Vidékre utánvételt franco küldi a Lepage cég. Rendelje meg azonnal és kérje az árszállítások nagy árjegyzékét Lepage-tól.

A téboly vörös felhője

mely elveszi a kéjgyilkosok tisztánlátását, borította el a düsseldorfi rém agyát is és ebben a vérrészségben követte el a bűntényeket

Lelki anarchia a háboru végzője után

A düsseldorfi bűnper tárgyalása óriási hatást váltott ki. Közéletben, sajtóban, valóságos vitairódomalom keletkezett a kérdésnek. Természetes, hogy az oki és okozati megszeágázó összefüggéseken csak a tárgyalás igazságügyi szereplői tudnak konkrété uralkodni. — így a vád és a védbeszéd fogja igazi teljességében kibontakoztatni a bűntett képét.

Ekkor fog majd végérvényesen megvilágosodni a főkérdés, mely talán legégetőbbben izgatja a társadalmat. Beszámítható-e a kéjgyilkos vagy örült? Mi esedékes? Tallo elve szerint a halál, korlátolt felelősségnek kijáró börtön, vagy tébolyda? Hogy milyen komplikált az eset, legjobban világítja meg a százhuszonhárom oldalas orvosi szakvélemény. Terjedelmében szinte könyvformátum. De van még a szakvéleményen túl is valami, ami problematikussá teszi a lélektani vizsgálat pontos lebonyolítását.

Nem mérhetők le és nem rekonstruálhatók azok a pillanatokból kiszikrázó impulzusok, melyekből mint egy villámsapásra alakulnak bestiaivá, kéjgyilkossá, — az ember. Shakespeare is azt mondja már, hogy a szerelem örület. Már pedig a kéjgyilkosság nem más, az aberrált, deformált szerelemnek paroxizmussá fokozódott átizzása, vérrészség, monstrozitásban felledkezett transz, — ezért nevezik sexualis bűnténynek. Sokan nem is tudják már ebben a szörnyű pillanatban, hogy mit tesznek, „vörös felhő ereszkedik a szemük elé“

olvassuk sok-sok eset leírásában egybehangzóan.

A francia sexualpatológiai orvostudomány például vamprizmusnak, acte demoniaque-nak nevezi szörnyű feltámadásokat. Maga az orvostudomány jelentékeny része olyan értetlenül és tanáctalannul áll a jelenségekkel szemben, hogy még a tudományos definícióra is csak a rossz szellemek legendavilágából talál jelzöt. Igen, egy megszállottság, egy megátokozottság ez az állandó vérengzési készenlét, melynek Herodestől, Nerótól máig legiónyi képviselőit látjuk felvonulni. Nem is kell ily messze a multba visszamennünk. London mellett valahol, alig néhány hónapja, fogaival marcangolt szét egy leányt Jack egy rejtélyes utódja. Lehet-e az ilyen tett elkövetője normális, bármilyen beszámíthatóan cselekszik előbb, vagy utóbb?

Van azonban még egy szerfelett különös jelenség, melyet nem hagyhatunk figyelmen kívül a problémánál. Kegyetlen bűntények, kegyetlen idők, züllött társadalmak tartozékai. Ilyenkor jelentkezik tömegesen és „szabályszerűen“ piromániától mézszárló életkioltásig az összes devasztációs hajlamok. Tessék egy reggel végigolvasni vagy tiz különböző nyelvű lapot s aztán önként megadni a feleletet, nem egy új Pitavale egész Európa? Sobri Joska betört, fosztogatott és ölt, — de elbujt az erdőbe aztán. Al Capone viszont Amerikában összes gaztettei odiumával együtt frakkban jár az operába és

színes interjú ad „irigyelt“ fényes életmódjáról, mert ő ein Mann von Format. Ki győzné számon tartani a mérsékeltbb kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságokat, melyek a nap huszonnégy órájában szakadatlanul zajlanak? Egy rettenetes lelki anarchia nőtt ki s a háboru végzőéből és ebből a mindenből elvetettségből fakadnak tömegesen, mint a testett öltött Erinnysek a kéjgyilkosok

De hát mit lehessen velök tenni, ha tényleg bebizonnyul, hogy monstrozus ösztöneik felelőtlen irtózatot alvajáról? A bíróság nem ítélhet halálra örülteket. Javító nevelés? Nevetséges! Talán legjobb volna kasztrálni öket. Így buta bírák lesznek és ami a legfontosabb, nem adhatnak utódoknak át vészes örökséget. Evvel ök el volnának intézve. De mit használ ez egy feltartóztatlan bűnözői hajlamban növekvő társadalomnak, melyben lassan-lassan már nem is az immoralitás, hanem az amoralitás sztigmiát kapja? Lykurgosi elvekre és lykurgosi végrehajtásokra volna szükség, melyek az élet minden momentumában visszaállítják a jó és a rossz kérélhetetlen határvonalát. Nem alkalmi, hanem minden időben és minden rossz tettben lesújtó kérélhetetlen társadalmi lelkiismeretre van szükség. Akkor majd nem igen kell félnünk a végletektől

Spártában nem voltak kéjgyilkosok. Flaneur.

—A károsult felismerte saját ruháját a tolvajon. Szalay Olga, a temesvári Eschker-szanatorium asszisztensnője, mintegy három hélet előtt, amikor még Lázár Emil dr. temesvári börgyógyásznál állott alkalmazásban, feljelentést tett a rendőrségen, hogy az orvosi rendelő előszobájából az egyik páciens ellopta a ruháját és kalapját. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást, a tettest azonban nem sikerült elfogni. Teg

nap reggel Szalay Olga a belvárosi mozinál találkozott egy nővel, ak az ellopott ruhát viselte. Azonnal felelősségre vonta a leányt, ak erre futásnak eredt és a gyárvárosi park irányában akart elmenekülni. Izgalmas hajszá után a járőrelőfoltgatók a tolvaj leányt. A rendőrségben kiderült, hogy a tolvaj nő F. M. tizenhét éves, volt arad tisztviselőnő, aki jelenleg állás nélkül van. Mivel az a gyanu merült fel, hogy a fiatal leány több lopást

is követett el, a rendőrség a nyomozást folytatja. A jobb családból való leány tegnap délután a rendőrségen öngyilkosságot kísérelt meg. Örízetlen pillanatban ismeretlen méreggel megmérgezte magát, a méreg néhány perc múlva hatott és a leány borzalmas kínok között a padlón fetreggett. A leányt a közkörházba szállították, állapota súlyos.

Csak áprilisban vásárolhat a

kiárúsításban

minden áron

DRACHSLER

ékszerésznel,

Mercy-u. 8.

— Öreg asszony rejtélyes halála. Hittvas temesi községben tegnap reggel holtan találtak Florea Anna hatvanöt éves asszonyra. Amikor a holttestet közelebről megvizsgálták, a nyakán fojtogatás nyomait találtak. Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek, amely elrendelte a holttest felboncolását. A boncolást ma eszközli Vasca Demeter dr. ügyészségi orvos. Az öreg asszony néhány nap előtt nagyobb összegről szóló pert nyert és valószínűnek tartják, hogy bosszúból ölték meg.

CSAK

a Déli Hírlap előfizetőinek!

Az a cél vezérel, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között a lehetőség határain belül friss újságon kívül más előnyöket is biztosítsunk. Ezuttal olcsó cipőjavítást sikerült biztosítanunk előfizetőinknek.

Az előfizetési nyugta felmutatása ellenében

Női cipőtalpalás és sarok — — 80— lei

Férfi cipőtalpalás és sarok — — 100— lei

„ gumisarak — 110— lei

Gyermekcipőtalpalás és sarok 50—75— lei

Férfi cipőfejelés és sarok — 280—320— lei

Női cipőfejelés és sarok — 240—280— lei

Két pár cipő javításának árán megtakarít egy havi előfizetést!

Ezen árak mellett kizárólag a Déli Hírlap előfizetőinek javítja a cipőket

Wátzi Mihály, Gyárv., Kém-u. 20

Rádió

Szerda (Április 22.) Budapest. 9 óra 15: A Bachmann-trió hangversenye. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Zenekari hangverseny. 4 óra: Előadás. 5 óra: Felolvasás. 5 óra 30: Orbán Sándor magyar nótákat énekel Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével. 7 óra: A budapesti papnevelő intézet énekkarának hangversenye. 8 óra 40: Tiszta István emlékünnepe a Gellért szállóban. Az ünnepi beszédet Apponyi Albert gróf tartja. 10 óra: Kedélyes est, majd a Fejes szalonzenekar és Tóll Árpád cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál (ének) közreműködésével. Bécs. 11 óra: Zenekari hangverseny. 1 óra 10: Gramofonzene. 5 óra 25: Énekhangverseny. 8 óra 25: A hét sváb című népopera előadása. **Belgrád.** 12 óra 45: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Énekhangverseny. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Tamburicahangverseny. 8 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra 50: Operaáriák. **Breslau.** 5 óra: Kamarazene. 7 óra: Gramofonzene. 10 óra 45: Gramofonzene. **Kattowitz.** 8 óra 30: Zenekari hangverseny. **Langenberg.** 9 óra 30: Népdalok. 10 óra: Könyű és tánczene. **Leipzig.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 10 óra: Tánczene. **Milanó.** 5 óra: Kávéházi zene. 7 óra 15: Tarka hangverseny. 7 óra 20: Szimfonikus hangverseny. 11 óra: Kávéházi zene. **Morva-Ostrava.** 6 óra 25: Zenekari hangverseny. **München.** 5 óra 20: Délutáni hangverseny. 7 óra 25: Gramofonzene. 9 óra 30: Esti hangverseny. **Prága.** 7 óra 5: Tamburica hangverseny. 7.30: Operatársulatok. 8 óra: Zenekari hangverseny. **Róma.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra: Operaelőadás. **Stockholm.** 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 20: Tánczene. **Toulouse.** 7 óra 15: Zongorahangverseny. 8 óra: Tánczene. 9 óra: Dalok. 10 óra: Hangverseny. 11 óra: Szórakoztató zene. 12 óra: Dalok. 12 óra 45: Katonazene. **Varsó.** 7 óra 25: Gramofonzene. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. 11 óra: Könyű és tánczene.

Csütörtök. (Április 23.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Katonazene. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Hegedűhangverseny. 8 óra 45: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 15: Énekhangverseny. **Budapest.** 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Mándits szalonzenekarának hangversenye. 4 óra: Rádiószabadegyetem. 5 óra 45: Az operaszabadegetem. 5 óra 45: Az operaszabadegetem. 6 óra: Zenekarának hangversenye. 6 óra 45: Előadás. 7 óra 45: Szórakoztató zene, majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 20: Gramofonzene. 8 óra: Énekhangverseny. 8 óra 30: Szindarab előadása. 10 óra 25: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Nemzeti dalok harmonikán. 6 óra: Jugoszláv dalok. 10 óra 50: Zenekari hangverseny. **Breslau.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Könyű zene. 9 óra 15: Csellóhangverseny. 10 óra 40: Tánczene. **Kattowitz.** 5 óra 45: Délutáni

hangverseny. 8 óra 30: Könyű zene. 10 óra 15: Hangverseny. 11 óra 10: Szórakoztató és tánczene. **Langenberg.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 40: Tánczene. **Leipzig.** 9 óra 10: Zenekari hangverseny. **Milanó.** 5 óra: Kávéházi zene. 7 óra 15: Tarka hangverseny. 7 óra 50: Könyű zene. 9 óra: Operaelőadás. **Morva-Ostrava.** 7 óra 5: Gramofonzene. 9 óra 30: Tánczene. **München.** 9 óra: Szimfonikus hangverseny. **Prága.** 7 óra 15: Operaáriák. 9 óra 30: Zongorahangverseny. 10 óra 20: Zenekari hangverseny. **Róma.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra 5: Szimfonikus hangverseny. **Stockholm.** 5 óra 30: Gramofonzene. 7 óra 30: Tannhäuser című opera előadása. **Stuttgart.** 7 óra 45: Zenekari hangverseny. 10 óra 50: Tánczene. **Toulouse.** 6 óra 15: Katonazene. 7 óra: Könyű zene. 7 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 45: Tánczene. 9 óra 35: Operarészletek. 10 óra: Operarészletek. 10 óra 45: Hangverseny. 11 óra: Dalok. 11 óra 45: Dalok. 12 óra 45: Tánczene. **Varsó.** 7 óra 25: Gramofonzene. 8 óra 30: Könyű zene. 10 óra 15: Hangverseny. 11 óra: Tánczene.

Péntek. (Április 24.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra 15: Zenekari hangverseny. 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Hegedűhangverseny. 8 óra 30: Egyházi dalok. 9 óra 15: Román népdalok. **Budapest.** 9 óra 15: Zenekari hangverseny, Hajdu Anna (ének). Vidner Lili (zongora) és Flesch Imre (ének) közreműködésével. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hang-

verseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Zenekari hangverseny. 4 óra: Felolvasás. 5 óra: Előadás. 6 óra 40: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 30: Az Aida opera előadása, majd szalonzenekari hangverseny. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 1 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 25: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Idomeneo című opera előadása. 10 óra 25: A Korngold zenekar hangversenye. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Népdalok. 9 óra: Énekhangverseny. 9 óra 30: Kamarazene. 10 óra 50: Esti hangverseny. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny **Langenberg.** 8 óra: Zenekari hangverseny. 12 óra: Jazz-band. **Leipzig.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Gitárhangverseny. 9 óra 10: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Szórakoztató zene. **Milanó.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 15: Zenekari hangverseny. 8 óra 35: Kávéházi zene. 9 óra: Esti hangverseny. 10 óra 30: Kávéházi zene. **München.** 7 óra 40: Szórakoztató zene. 9 óra 20: Kamarazene. **Prága.** 7 óra 5: Saxophon hangverseny. 7 óra 55: Mozart-hangverseny. 10 óra 20: Könyű zene. **Róma.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 40: Operaelőadás. **Stockholm.** 9 óra 45: Szórakoztató zene. **Toulouse.** 9 óra 45: Zenekari hangverseny. 10 óra: Könyű zene. 12 óra: Dalok. 12 óra 45: Tánczene. **Varsó.** 5 óra 45: Operatársulatok. 7 óra 25: Gramofonzene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny.

Rözgazdaság

Hatésfél milliárd leit fizetett
be a francia bank megbizottja stabilizációs
kölcson címén a Nemzeti Bank bukaresti
pénztárába

A Nemzeti Bank bukaresti igazgatóságánál tegnap megjelent a Francia Nemzeti Bank és a külföldi kölcsönt garantáló Banque de Paris pénzügyi megbizottja és befizetett hat milliárd 688 millió 333 ezer leit és 25 banit, mint a Popovici Mihály volt pénzügyminiszter által megkötött stabilizációs kölcsön második részletét. A francia pénzügyi megbizott a Nemzeti Bankban eszközölt befizetést olyképpen teljesítette, hogy átnyújtotta a Francia Nemzeti Bank elismervényét, amelyben feltüntették,

EMELKEDNEK A BUZAÁRAK.

A világpiacon a gabonaárak megszárdulása észlelhető, ami kihatással volt a romániai gabonapiacra is. Az árak emelkedése nálunk jelentékeny, mert a buza ára az utóbbi tizenegy nap alatt 280 leiről 350 leire emelkedett, míg a tengeri ára elérte a 300 leit. A rohamos emelkedést azzal magyarázzák, hogy a gazdák a tavaszi munkálatokkal vannak elfoglalva és nem hoznak be gabonát a piacra. A kereskedők viszont nem gondoskodtak raktárarúról és így a keresletnek nem tudnak eleget tenni. Az árak emelkedéséhez a kiviteli illetékek csökkentése is hozzájárult. A gabonaárak ma a következők: bányási buza hetvenkilene

hogy a Román Nemzeti Bank javára ezen összeg erejéig Párisban devizahitelt nyitottak és ezt az összeget Románia javára írták. A kölcsönösszeg befizetése alkalmából jegyzőkönyvet vettek fel és a befizetés tényéről értesítették Argetoianu pénzügyminisztert. Valószínű, hogy a kormány már a legközelebbi minisztertanácson dönt a kölcsön hovatartása tárgyában. A kölcsön eredeti összege, nyolc milliárd leit volt, amely azonban a különböző levonások után hatésfél milliárd leire olvadt.

kilogramos 350 leit, tengeri 300 leit, árpa 330 leit és zab 370 leit százkilónként.

Fizetésképtelen a nagybecskereki gőzmalom. Nagybecskerek legrégebbi gőzmalma, az Első Becskereki Gőzmalom anyagi válságba jutott. Annau József és Henlein József malomtulajdonosok a törvény székeltől a kényszerregegyezési eljárás elrendelését kérték és a bíróság teljesítette a kérelmet. A cég passzívai egy millió és négyszázezer dinárt, vagyis négy millió és kétszázézer leit tesznek ki, amellyel szemben az aktiva hatszázézer dinárt, vagyis egy millió és nyolcszázézer leit.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitebank R.-T. bányási fióktelepe értesíti betétkönyvecske- és folyószámlabetéteseit, hogy folyó év május 1-től kezdve a betétkamatot 1 százalékkal leszállította.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 308.75, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 168, hollandi forint 67.45, dinár 2.99, francia frank 6.59, olasz lira 8.82, cseh korona 4.99, német márka 40.07, osztrák schilling 23.66, magyar pengő 29.36, svájci frank 32.42, belgas (6t belga frank) 23.45.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Április 21.) Leszámitolóbank 81.3, Kereskedelmi Bank 94.8, Angol-Magyar Bank 64, Magyar Hitel 58, Pesti Hazai 154.5, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 76.75, Rima 41.5, Salgó 32.5, Általános Készlet 433, Beosini —, Nasic 90, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 37, Magyar cukor 95.2, Déleukor 88.5, Egis —, Lipták —, Nóva 27, Temesvári Szesz 29.25, Temesvári Sör —.

Mozi

Háborgó szenvedélyek
A Capitol mozi új hangosfilmje

Száz százalékos új német beszélő hangosfilmje van a Capitol-mozinak. A filmet Dupont E. A. irta és bravuros technikával rendezte. A cselekmény színhelye az ausztráliai vizeken egy világítótorony, amely kicsiny szigetecskén áll. Ebben a toronyban éli a már öregedő toronyőr ifjú feleségével és a segédjével. A fiatalasszony azonban hamarosan unalmasnak találja a magányos életet, a toronyőr segédje észreveszi a fiatal asszony lelki vívódását és a vége az, hogy az asszony a szeretője lesz. Egy viharos éjjelen a segéd kihalásza a tengerből egy elpusztult hajó egyetlen megmentett utasát. Finom ember, előkelő ur az illető, udvarias modorral és a faragatlan férj, meg az érdes szerető hamarosan háttérbe szorulnak az asszony előtt, akit a jövevény meghódított. Titkos szerelmüket azonban nem a férj, hanem a segéd leplezi le, aki éppen akkor éjjel tudta meg egy véletlenül elfogott rádiogramból, hogy a kicsi sziget új vendége világszerte körözött sikkasztó. Az asszony két szeretője között élethálóra menő harc kezdődik, amelyet az asszony úgy bilent új szeretője javára, hogy a segédet lelővi. Ennek még van annyi ereje, hogy dróttalan távirón értesítse a szárazföldi rendőrséget. Csakhamar csolnak jelenik meg a szigeten rendőrökkel, akik megbilincselik az elfogott sikkasztót. Ez még akkor is ur, mert a segéd lelővészt magára vállalja. A férj beleegyezésével az asszony is elhagyja a világító tornyot és a szárazföldre megy. A szélhámost Conrad Veidt alakítja, a toronyőrt Fritz Körner, a segédet Heinrich George játssza. Az asszony szerepében a bécsi Tala Birell nyújt ragyogó alakítást.

Mozi mai műsora.

Belyárosi Capitol mozi: Háborgó szenvedélyek. (Beszélő film.)

Forum mozi: Ófensége, a szerelem. (Hangos film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Szeretlek, szeretsz, szeret... (Beszélő film.)

Apróhirdetések

A nyomasztó gazdasági viszonyokra való tekintettel, amikor minden lei többletkiadás számításba jön, a Déli Hírlap kiadóhivatala elhatározta, hogy az apróhirdetések díjtételeit leszállítja.

Ezentul egy szó ára két lei, vastagabb betűvel négy lei, legkisebb apróhirdetés ára husz lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek, apróhirdetést ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepe az állásközvetítést olesőbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szög tíz lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

Alkalmazás

Ügyes himzönöt azonnalra keresek. Simonné, I., Kini zsi u. 4. emelet balra (1069)

Állást keres

Gépész

aki Diesel-motort szerel, állást keres. Cimeket „Gépész” jeligére a kiadóba kérek. (979)

Tisztességes családból való soffér 10.000 lei óvadékkal bármilyen állást keres, bolti szolgának is megy. Cimeket „Becsületes” jeligére a kiadóba kérek. (1060)

Gyermek mellé vagy szobalánynak azonnalra állást keresek. Ill., Posta-u. 15. (1065)

Mindenek szakácsnőnek vagy bejárónőnek állást keresek. Vi dékre is megy. IV., Szilágyi utca 14. Kocsisné (1068)

Bizalmi állást keres tönkrement kereskedő. Cim a kiadóban. (1074)

Mosónó szépen mos és vasal 100 leiért házakhoz ajánlkozik. Keménygallérokat otthon elvállal 3 leiért darabját, Cim a kiadóban. (1071)

Kézimunkát vállalom legjutányosabb áron. Vasin Mária, I., Nádor-u. 5. (1080)

Adás-vétel

Megérkezett egy újabb küldemény gép Perzsaszőnyeg Csodaszép összekötők 160x90 most csak 1100—200x130 1700—Sternbergnél. (937)

Finom Berndorf alpacca-üzüst evőeszköz, 6 személyes, komplett, jó állapotban megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. (1921)

Zongora fekete rövid kereszturos bécsi gyártmány eladó. Il., Rékási-ut 66. (1077)

Fordson traktor szíjtárcsa, eke, társzekérral üzemkész állapotban 30.000 leiért eladó. Vaszilcsin Vince szódás, Besenova-veche. (1073)

AZ ŐSDIÁK

Írta: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE

90. fejezet

Hallgatagon, lépést haladtak egymás oldalán. Hosszabb szünet után megszólalt Mudrony Sándor:

— Holnap engemet is bevesznek s október elsején megyek Tirolba, egész szendőre. De nem ezen gondolkozom el többször is, mert szép azért a katonaelet, Marianne, ha nem egészen másom Mind-gyakrabban szorongó érzések nyugtalanítanak, hogy háboru lesz hamarosan. A leány lesütött fejfel lépkedett mellette.

— Annyi legény fog meghalni, — folytatta aztán, — amennyi soha még, amióta emberek vannak a földön. Talán én sem jövök vissza. Példig nem kapaszkodom kétségbe esve az életbe, deha arra gondolok, milyen fiatal vagyok még, szeretnék fölkiáltani...

A tisztartó-kisasszony megtörtén susogta maga elé:

— Istenem... Istenem...

Igy járkálgattak késő-délutánig. Néhol váltottak még egy-két szót, de mindnagyobb kihagyások következtek. Ők ketten megsejtették már akkor, hogy hamarosan vége lesz a szép naponak... Örökre vége!

Másnap mozgalmas napra virradt, mert ekkor válogatták a legények elejét. Frissen ébredt Mudrony Sándor, de nem tudott me nekülni a nehéz gondolatától, hogy ez a nap döntő fordulatu egész hátralevő életére.

Mire a városháza nagyterméig ért volna el, ameddig az édesapja is elkísérte, már folyt a sorozás odabent. Akkorára a környékben található összes sertésölakot szu rnyos csendőrök fogták közre, az ólakban pedig azokat a legényeket tették lakat alá, akiket alkalmazsonak találtak a gyöngyöletre. Erre a preventiv intézkedésre pedig azért volt szükség, hogy be ne rugjanak a regruták, amire a királyra kellene fölesküdniök. Am a regrutákban, így is volt már tete me bundapalinka s keserü büsz keségükben rekedésig daloltak odabent, hogy közelben és távolbar zengett valamennyi dísznóél:

Mikor éngem a főorvos vizitált, Körülnézett, /körülnézett, meg-megállt...

Abban a pillanatban a legközelebb-es sertésölban egy mély, is merős mellhang vette át a vezetést:

Egyik írja gyenge testem állását
Másik írja babám szomorodását...

Mudrony Sándor elragadtatva kiáltott fel:

— Vidróczki! Az anyádat!
Valóban ugy volt. A fantaszta meztlábás, aki szakadatlanul az zal hánytá magát, hogy firsésgig sikerült fölvennie az ungvári közös gyalogezredben, se szó, se beszéd valami módon beforakodott a regruták közé, hogy megossza velök a sertésölban való szenvedést s csakugyan ő vitte a vezérszólamot. Sőt annyira ment a vakmerőségben, hogy az eskütételnél, a tömegben, ő is fölesküdt. Mikor aztán legfrissebb komiszkodására rájött az

UTÁNNYOM ÁSTILO

a százados, aki az eskü szövegét olvasta föl, olyat rugott rajta, (fenékben!), hogy puffant, mint egy futball-labda s csak a gyalogjárón sikerült összeszednie magát.

Ezen az első napon Mudrony Sándor egyedül volt önkéntesjelölt a legények sorában, akik sorsukra vártak. Mert azok a mihasznák, akiket kidobtak, hanyatt-homlok menekültek hazafelé, de mellékutakon megbujva s odahaza is, a faluban, lelapulva a kertek alatt, hogy senki se lássa feneketlen szégyenüket. — Attólfogva napokig nem mertek kibujni a házból, mert ugysem néztek volna rájuk a leányok Szörnyü, szörnyü az untauglichok élete!

Mudrony Sándor jelentkezett az egyik századosnál s öt perc mulva már a mérce alatt állt. Nem teke-tóriáztak sokat! Ránézett az ezredes, ránézett a főtörzsorvos és egyszerre kiáltották mind a ketten:

— Tauglich!

Ujjongani szeretett volna. Amiro azonban felöltözött volna, inkább meghatottságot érzett. Mert a család és a rokonság valamennyi férfitagja és valamennyi öse három esztendeig állt fegyveres rendelkezésére a császárnak és királynak.

Odakint az édesapja várt reá, sűrű aggodalmak között. Ahogy kilépett volna, széles kedvben kiáltott fel, eldobva magától előbbi ki elszontyolódását:

— Bevettek!

Az öreg Mudronyon megilletődés látszott. Szeme felfényesült, krárogott vagy kettőt, végigsimogatott az adamesutkáján s megsordorta elálló bajuszát. Majd annyit mondott komoly zavarában:

— Hát erre megiszunk egy sert!

S mialatt köröskörül mind-több tauglich legény óbégott keservesen a sertésölakban ama bizonyos kaszárnyaszindelyezésről, Mudrony Sándor a közeli nagyvendéglőbe tért be az öreggel s ott helyet foglaltak az egyik asztalnál. Mudrony József fenékg hajtotta le az első pohár sert s letörölte kétfelől a bajuszát:

— Hát ez bizony nagy dolog...

De keveset szólt azután is. Meg volt hatódva, büszke volt s régi katonaemlékei lengték körül.

Hanem ami azután következett még!

Déli tizenkettőkor ki kellett állni a nagy eskühöz, egy tömegben mind-mind. Két újat föltartva irtoztató esküt dörögtek el karban a Legfelső Hadurra s fogadták örök életükre, hogy csatázni-csatázni fognak esőben, hófuvásban, ködben, sárban, télen és nyáron, földön, tengeren, felhők felett és víz alatt... Hej-haj, szép világ! 'Akí pedig nem csatázna esőben, hófuvásban, ködben, sárban, télen és nyáron, földön, tengeren, felhők felett és víz alatt, annak kötél jár ki... Kötél, kötél, kötél! S csak kivételes kedvezmény gyanánt engedélyeztetett itt-ott a golyó általi halál... Szörnyü volt! Szörnyü volt!

(Folyt. köv.)

Csecsemőfehérnemű jó házból eladó. Cim a kiadóban. (1072)

Családi ház és világos hálószoba eladó, Il., Tejutca 1. (1078)

Kétszobás családi ház, nagy kerttel Belváros mellett eladó vagy kiadó. I., Izvor de Bere, Weiss-pa'ota. (1075)

Kétajtós ruhaszekrény jó állapotban jutányosan eladó. Megtekinthető szivességből Kuttty Rezső butoraktárában, Ill. ker., Dózsa u. 21. (1081)

Lakás

Gyönyörű fekvésű két utcai szoba fürdőszobával ujonnan festett és mázolt, ugyanott egy kétszobás udvari lakás azonnal kiadó. IV., Begajobbsor 5. Lánggyár mellett. (1064)

Kiadó szépen butorított utcai szoba. Bánátt ház, ajtó 25. IV. em. (1070)

Belvárosban 2 szobás utcai lakás május 1-ére kiadó. Mercy u. 4. (1079)

Különféle

Szrenka Mária 134.858. számú pirosigazolványa elveszett. Megtalálója a rendőrségen adja le. (1076)

Izletes házikoszt olcsón kapható. Józsefváros, Bul. Berthelot (v. Kossuth L.-u.) 19. I. em. ajtó 8. (666)

Keltetőtojások

1-a importált fajtyukoktól a keltetési idényre kaphatók „Else” fajbaromfitelep, Iosif Cioba, Timisoara Il., Calea Buziasului 22. Telefon 27.

Zongorázik? Hegedül?

Van gramofonia

Kottát, hangszert, lemezt addig né vásároljon, amíg az új magyar zene-műkereskedés árjegyzékét nem látta! Araink minden más cég árainál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cim: Seala, Bucuresti, Cas. Post. 101. (596)

Ha szép akar lenni,

használon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér

Ön kidob

pénzt az ablakon

akár vesz akár elad

ha nem tesz közzé előbb egy apróhirdetést a

DÉLI HIRLAP-ban

20 leiért